

ВПЛИВ ВИТОПТУВАННЯ НА МІКРОАРТРОПОД ПИРІЙНОЇ АСОЦІАЦІЇ

Волкова М.А., Ужєвська С.П.

(Одеський державний університет ім. І.І.Мечникова, м. Одеса)

Ущільнення ґрунту під час ви́топтування призводить до зміни структури його та зміни всього біоценозу, невід'ємною складовою частиною якого є мікроартроподи. Футбольне поле — є моделлю з однорідною рослинністю, на яку впливає переважно один мінливий антропоічний фактор.

Проби ґрунту брались взимку 1999 року в чотирьохкратній повторюваності — поверхневий шар (10x10x10 см) в місцях з поверхневим покриттям рослинності 90-100% — I, 50-90% — II, 0-50% — III. Всього вилучено 733 екз. мікроартропод (2 класи, 5 рядів, 10 родин, визначено 10 видів).

Домінуючими були комахи та гамазові кліщі. Часто зустрічались *Lohmannia lanceolata lanceolata*, *Veigaia planicola*; рідко: *Oppiella nova*, *Eobrachychthonius latior*, *Tyrophagus putrescentiae*, *Tarsonemus muchlei*, *T. waitei*, *Rhodacarus mondibularis*, *Arctoseius semiseissus*, *Gamasolaclap excisus*, *Pachylaelaps sublongisetis*. Під впливом ви́топтування особливо інтенсивно зменшилась чисельність комах: *Colembolla* (*Isotomidae* *Hypogastruridae*, *Sminturidae*) — в десятки разів, *Aphidinea* — майже в сотню разів. Менш чутливо відреагували кліщі гамазові та орибатиди. Відзначається тенденція до збільшення чисельності акарідієвих кліщів (в 30 разів) та тарсонемід (в 20 разів). Ви́топтування призводить до зменшення чисельності грибоїдних та сапрофагів, до зникнення фітофагів. Визначення лінійної кореляції показує достовірний зв'язок між колемболами та тромбідіформними кліщами, колемболами та гамазовими, попелицями та гамазовими і попелицями та колемболами. Колемболи та тарсонеміни використовують для живлення однакові субстрати, гамазові кліщі можуть живитись попелицями та колемболами, колемболи можуть використовувати для живлення залишки виділень попелиць.